

TULILINTU

Kun Pietarin Venäläinen baletti kesällä 1909 oli saanut myrskyisen menestyksen Pariisissa, ryhtyi Djagilev heti palattuun suunnittelemaan uutta vierailua. Hän halusi ohjelmaan nimenomaan jonkin uuden teoksen. Hänen mieltään kiehtoi vanha venäläinen kansansatu »Tulilinnusta». Kerrottuaan ideastaan Fokinille, oli tämä heti valmis suunnittelemaan libretton, johon hän yhdisti aineksia sadusta Ivan prinsista ja noita Kotsheinista. Sävellystyö uskottiin Anatol Liadoville, Djagilevin entiselle opettajalle. Mutta Liadov työskenteli ylen hitaasti. Kun kolmisen kuukautta oli kulunut, sai Djagilev tiedusteluunsa vastauksen: »Työ sujuu erinomaisesti. Olen jo ostanut nuottipaperia». Djagilev ei halunnut jäädä enää odottamaan. Hän muisti kuulleen Akatemian konserteissa 26 vuotiaan, vielä tuntemattoman säveltäjän, Igor Stravinskin sävellyksen »Feu d'artifice». Myös Fokin oli kiinnittänyt huomiota nuoren säveltäjän teokseen ja niin »Tulilinnun» libretto annettiin Stravinskille, joka näin sai tilaisuuden luoda ensimmäisen kansainvälisesti kuuluisaksi tulevan balettimusiikkinsa.

Vanha venäläinen kansansatu Tulilinnusta kertoo seuraavaa:

Pahan ruhtinas Kotshei on valtiassaan taikapuutarhassaan. Pysyäkseen voimakkaana ja kuolemattomana hän imee elinvoiman valtaansa joutuneilta ihmisiltä. Ainoa, jonka edessä hän on voimaton on sadunomainen Tulilintu, venäläinen versio tuhkasta nousevasta Phoenixlinnusta.

Yön verhoamassa puutarhassa on nuori prinssi löytänyt Tulilinnun. Lumoutuneena hän yrittää tavoittaa välkehtivän linnun ja vihdoin onnistuu. Päästäkseen vapaaksi lahjoittaa lintu Prinssille sulan, jolla on taikavoima: jos prinssi joutuu vaaraan, hänen on kohotettava sulka ilmaan — tämä on kutsu ja Tulilintu saapuu paikalle pelastajaksi.

Kotshein taikapuutarhassa tervehtivät vangitut prinsessat aamunkoittoa. He huvittelevat poimimalla puista kultaisia omenoita. Yllättäen saapuu paikalle prinssi, jonka neidot ottavat karkeloon mukaan. Prinssi rakastuu prinsseista kauneimpaan. Molemmat yhtyvät neitojen tanssiin, jonka kuitenkin pian keskeyttää Kotshein antama merkki. Neidot kiiruhtavat takaisin linnaan ja prinssi jää yksin. Kauhuissaan hän huomaa, miten Kotshein lähettämät hirviöt ympäröivät hänet. Lopuksi saapuu Kotshei itse ottaakseen haltuunsa uuden uhrin. Prinssi haluaa paeta, mutta muistaa sitten Tulilinnun lahjan. Hirviöt koettavat riistää häneltä taikasulan ja Kotshei vaatii, että prinssi on heti surmattava. Mutta Tulilintu on kuullut kutsun ja saapuu apuun.

Taistelu Tulilinnun ja Kotshein, hyvän ja pahan välillä päättyy Kotshein ja hänen hirviöittensä tappioon. Vangitut olennot saavat vapautensa, kivettyneet prinssit heräävät eloon ja prinssi ja prinsessa saavat toisensa.